

TOÁN 6 TẬP

Chân trời sáng tạo

TOÁN 6

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

KHỞI ĐỘNG

Nhiệt độ buổi
chiều ở
Matxcova?

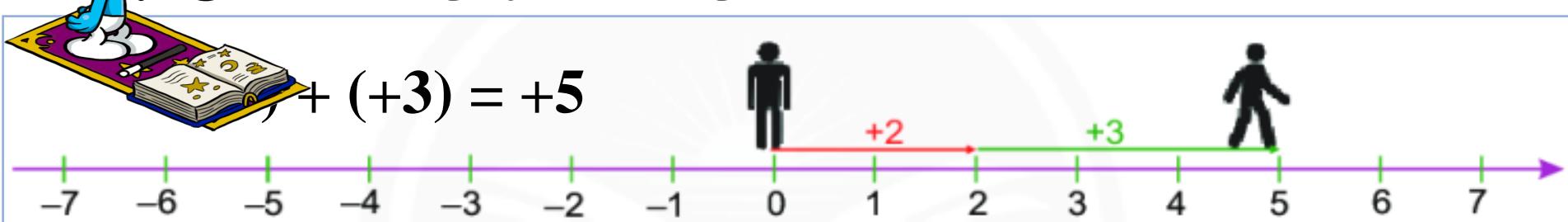
???

Nhiệt độ ở Matxcova buổi trưa là -3°C
buổi chiều giảm 2°C

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

1. Cộng hai số nguyên cùng dấu

Tính thêm số, cần
chỗ nào là số
phải 3 đơn

Muốn cộng hai số
nguyên dương ta
làm thế nào?

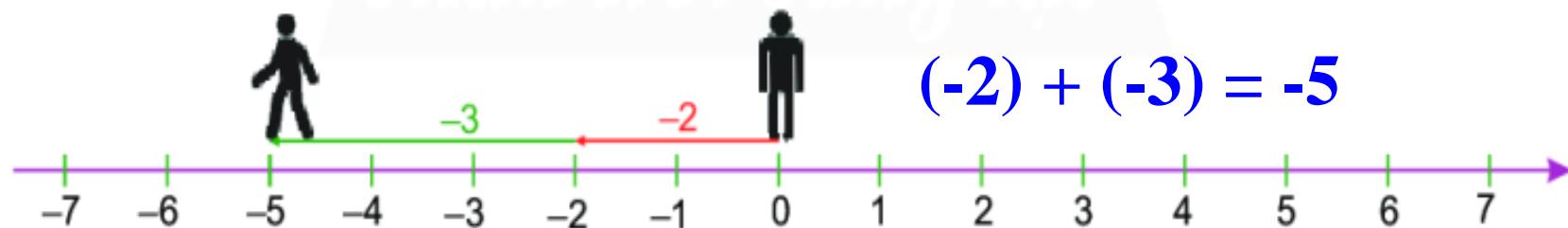
yết kinh nghiệm
cách tính
tiếp th êm v ê b ên

Muốn cộng hai số nguyên
dương, ta cộng chúng như cộng
hai số tự nhiên.

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

1. Cộng hai số nguyên ên cùng dấu

Trên trục số, n

chiều âm) 2 đ

3 đơn vị (

**Muốn cộng hai số
nguyên âm ta làm
thế nào?**

chuyển về bên trái (theo
tiếp thêm về bên trái

**Muốn cộng hai số nguyên âm, ta
cộng hai số đối của chúng rồi
thêm dấu trừ đằng trước kết
quả.**

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

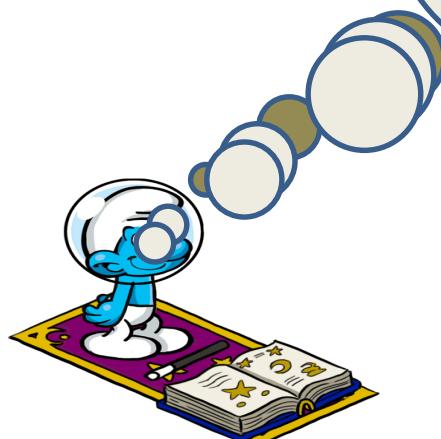
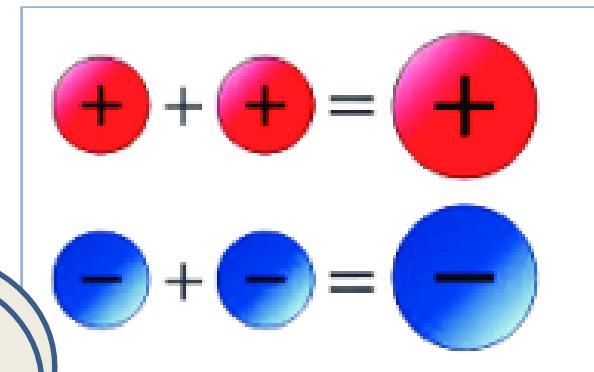
1. Cộng hai số nguyên ên cùng dấu

Chú ý: Cho a, b là hai số nguyên dương, ta có:

$$(+a) + (+b) = a + b$$

$$(-a) + (-b) = -(a+b)$$

Tổng của hai số
nguyên ên **cùng dấu**
luôn **cùng dấu** với
hai số nguyên ên đó.

Thực hiện các phép tính: $75 + 25$

một cái bắt tay của bạn bên cạnh

$$75 + 25 = 100$$

Thực hiện phép tính: $(-75) + (-25)$

3 điểm cộng

$$(-75) + (-25) = - (75 + 25) = -100$$

Thực hiện phép tính: $4 + 7$

Một tràng pháo tay

$$4 + 7 = 11$$

Thực hiện phép tính: $(-99) + (-11)$

Iột ánh mắt thân thiết của bạn kế b

$$(-99) + (-11) = - (99 + 11) = - 110$$

Thực hiện phép tính: $(-65) + (-35)$

5 điểm cộng

$$(-65) + (-35) = -100$$

ĐỒ VUI CÓ THƯỞNG

Bác Hà là khách quen của cửa tạp hóa nhà bác Lan nên có thể mua hàng trước, trả tiền sau. Hôm qua bác Lan đã cho bác Hà nợ 80000 đồng, hôm nay bác Hà lại nợ 40000 đồng. Hãy dùng số nguyễn để giúp bác Lan ghi vào sổ số tiền bác Hà nợ bác Lan.

Bạn nào trả lời giúp
minh nhanh nhất và
đúng thì minh tặng
quà cho ahihi!

Số tiền bác Hà nợ là
 $(- 80\ 000) + (- 40\ 000)$
 $= - (80\ 000 + 40\ 000)$
 $= - 120\ 000$ đồng

một cái bắt tay của bạn bên cạnh

Cá chuồn là loài các có thể bơi dưới nước và bay lên khỏi mặt nước. Một con cá chuồn đang ở độ sâu 2m dưới mực nước biển. Nếu nó bơi và bay cao lên 3m nữa thì bay đến độ cao là bao nhiêu so với mực nước biển?

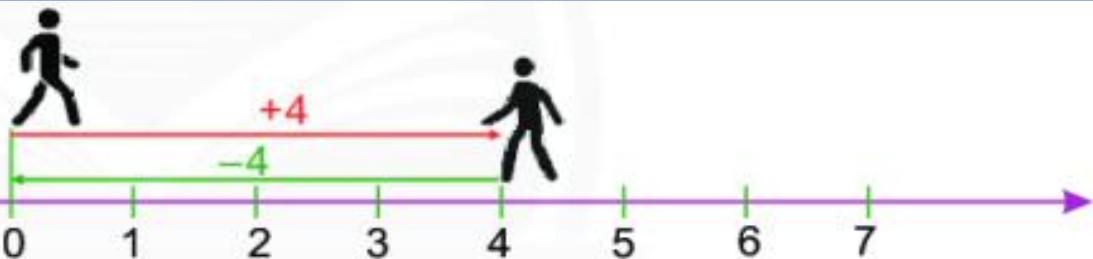
???

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên ên kh ác dấu

$$(+4) + (-4) = 0$$

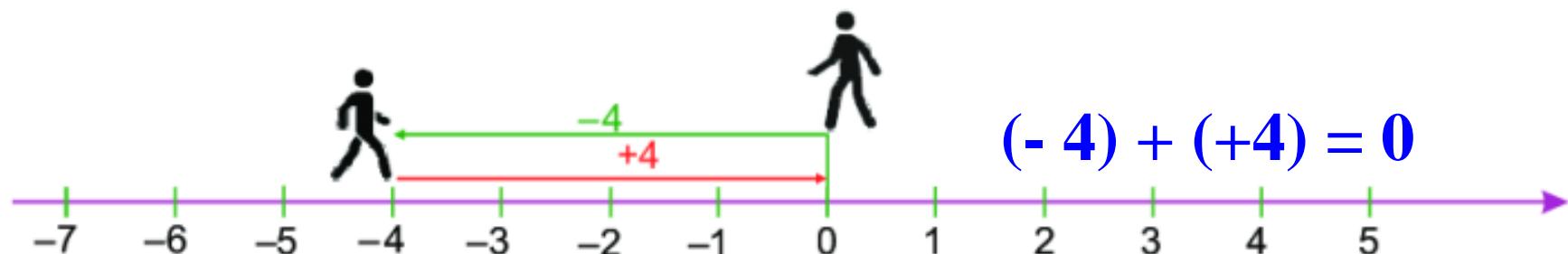
Trên trực số, một người bắt đầu từ điểm 0 di chuyển vè b ên phải (theo chiều dương) 4 đơn vị đến điểm +4, sau đó người đó đổi hướng di chuyển vè b ên trái 4 đơn vị.

Thử n êu kết quả
của ph ép t nh sau:
 $(+4) + (-4) = ?$

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên ên kh ác dấu

Trên trục số, một người bắt đầu từ điểm 0 di chuyển về bên trái (theo chiều âm) 4 đơn vị đến điểm -4, sau đó đổi hướng di chuyển về bên phải 4 đơn vị.

Em có nhận xét gì
về tổng của hai số
nguyên ên đối nhau?

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên ên kh ác dấu

a) Cộng hai số đối nhau:

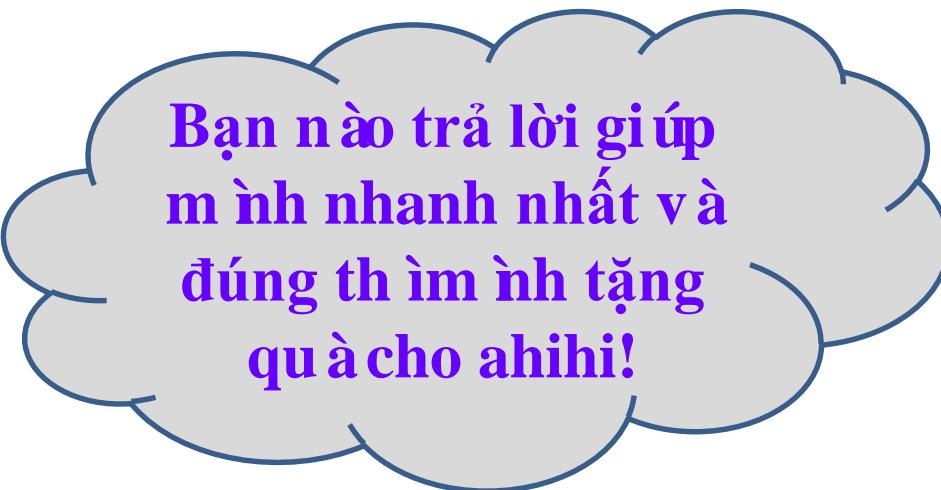
Tổng hai số nguyên ên đối nhau lu ôn
lu ôn bằng 0: $a + (-a) = 0$

ĐỒ VUI CÓ THƯỞNG

Thẻ tín dụng trả sau của bác Tám đang ghi nợ 2000 000 đồng, sau khi bác Tám nộp vào 2000 000 đồng thì bác Tám có bao nhiêu tiền trong tài khoản?

Bạn nào trả lời giúp
minh nhanh nhất và
đúng thì minh tặng
quà cho ahihi!

Số tiền trong tài khoản của bác Tám là
 $(-2\ 000\ 000) + (+2\ 000\ 000) = 0(\text{đồng})$

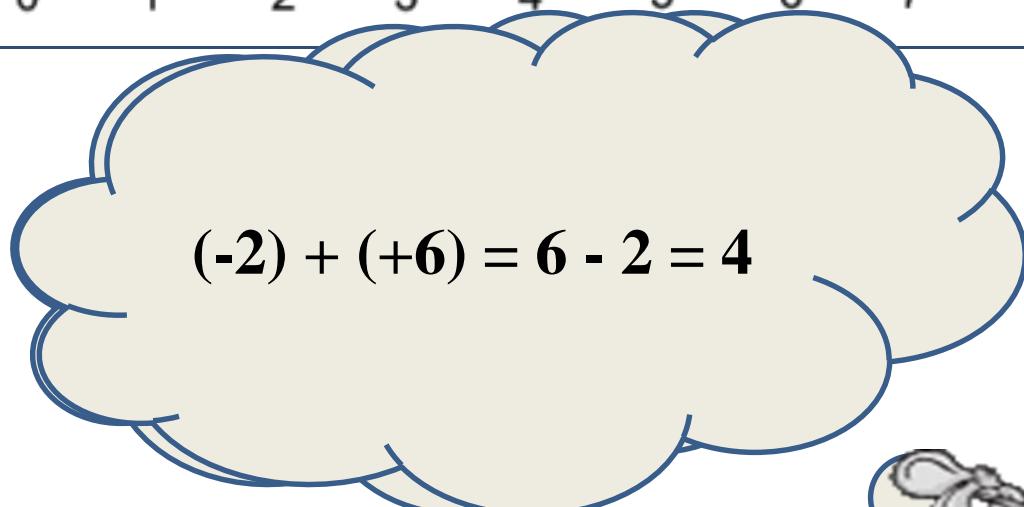

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên khác dấu

$$(-2) + (+6) = 6 - 2 = 4$$

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên ên kh ác dấu

b) Cộng hai số nguyên ên kh ác dấu kh ông đối nhau

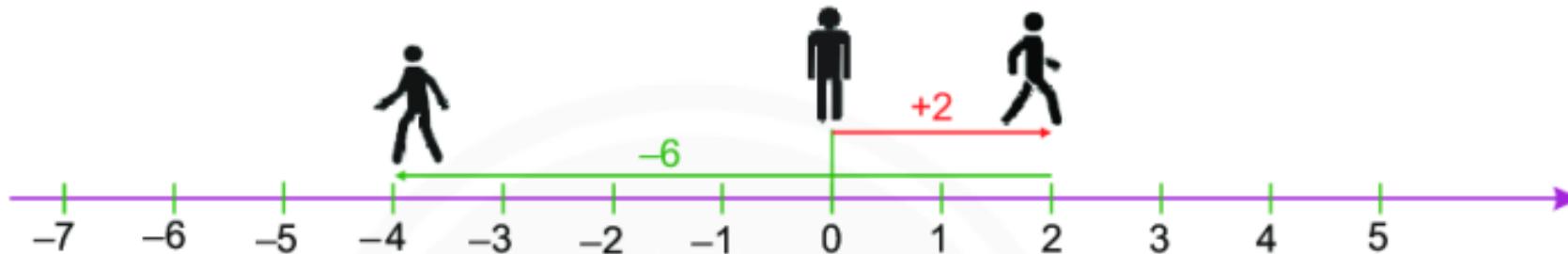
Muốn cộng hai số nguyên ên kh ác dấu kh ông đối nhau, ta làm như sau: Nếu **số dương lớn hơn số đối** của **số âm** th ìta lấy **số dương trừ** đi **số đối** của **số âm**.

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên khác dấu

b) Cộng hai số nguyên khác dấu không đổi nhau

Quan sát hình
tìm kết quả của
phép tính
 $(+2) + (-6) = ?$

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên ên kh ác dấu

b) Cộng hai số nguyên ên kh ác dấu kh ông đối nhau

Muôn cộng hai số nguyên ên kh ác dấu
kh ông đối nhau, ta làm như sau:
Nếu **số dương b éhơn** số đối của **số âm** th ìta lấy số đối của **số âm trừ**
đi số dương rồi th êm **dấu trừ** trước
kết quả.

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên khác dấu

a) Cộng hai số đối nhau:

Tổng hai số nguyên đối nhau luôn luôn bằng 0: $a + (-a) = 0$

b) Cộng hai số nguyên khác dấu không đối nhau

Muốn cộng hai số nguyên khác dấu không đối nhau, ta làm như sau:

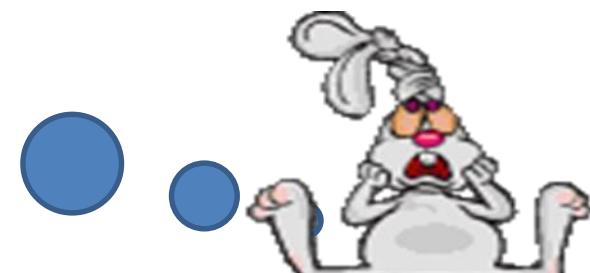
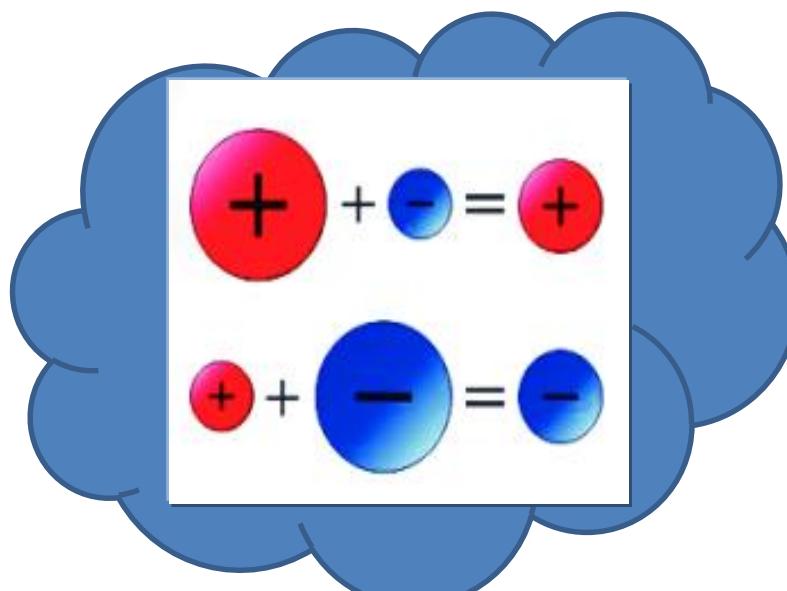
- Nếu số dương lớn hơn số đối của số âm thì ta lấy số dương trừ đi số đối của số âm.
- Nếu số dương bé hơn số đối của số âm thì ta lấy số đối của số âm trừ đi số dương rồi thêm dấu trừ trước kết quả.

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

2. Cộng hai số nguyên ên kh ác dấu

Chú ý: Khi cộng hai số nguyên ên tr ái dấu:

- Nếu số dương **lớn hơn** số đối của số âm thì ta có **tổng dương**.
- Nếu số dương **bằng** số đối của số âm thì ta có **tổng bằng 0**.
- Nếu số dương **bé hơn** số đối của số âm thì ta có **tổng âm**.

BẢO VỆ KHU PHỐ

1

2

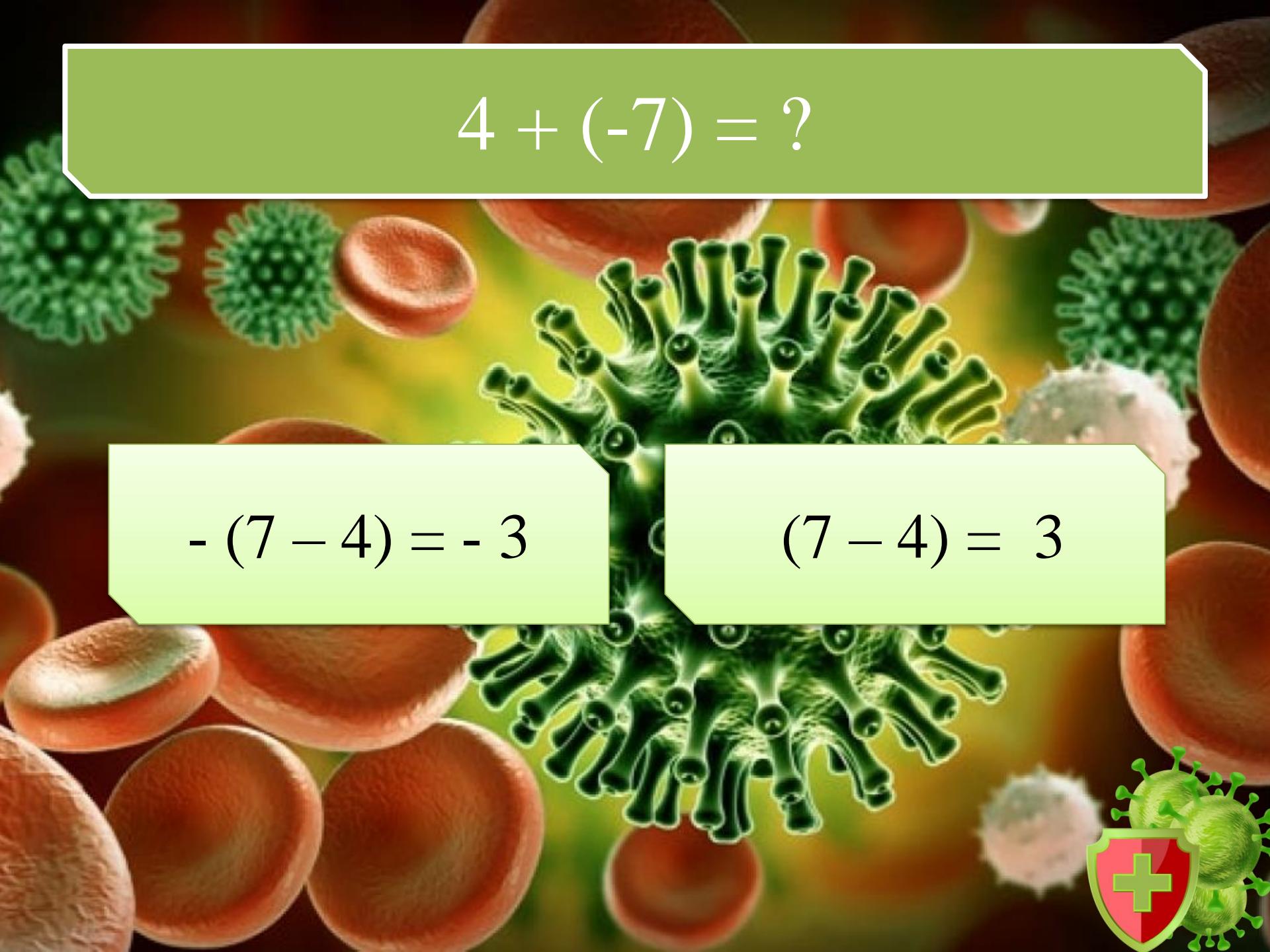
4

3

DƯỜNG
LÊ LỘ

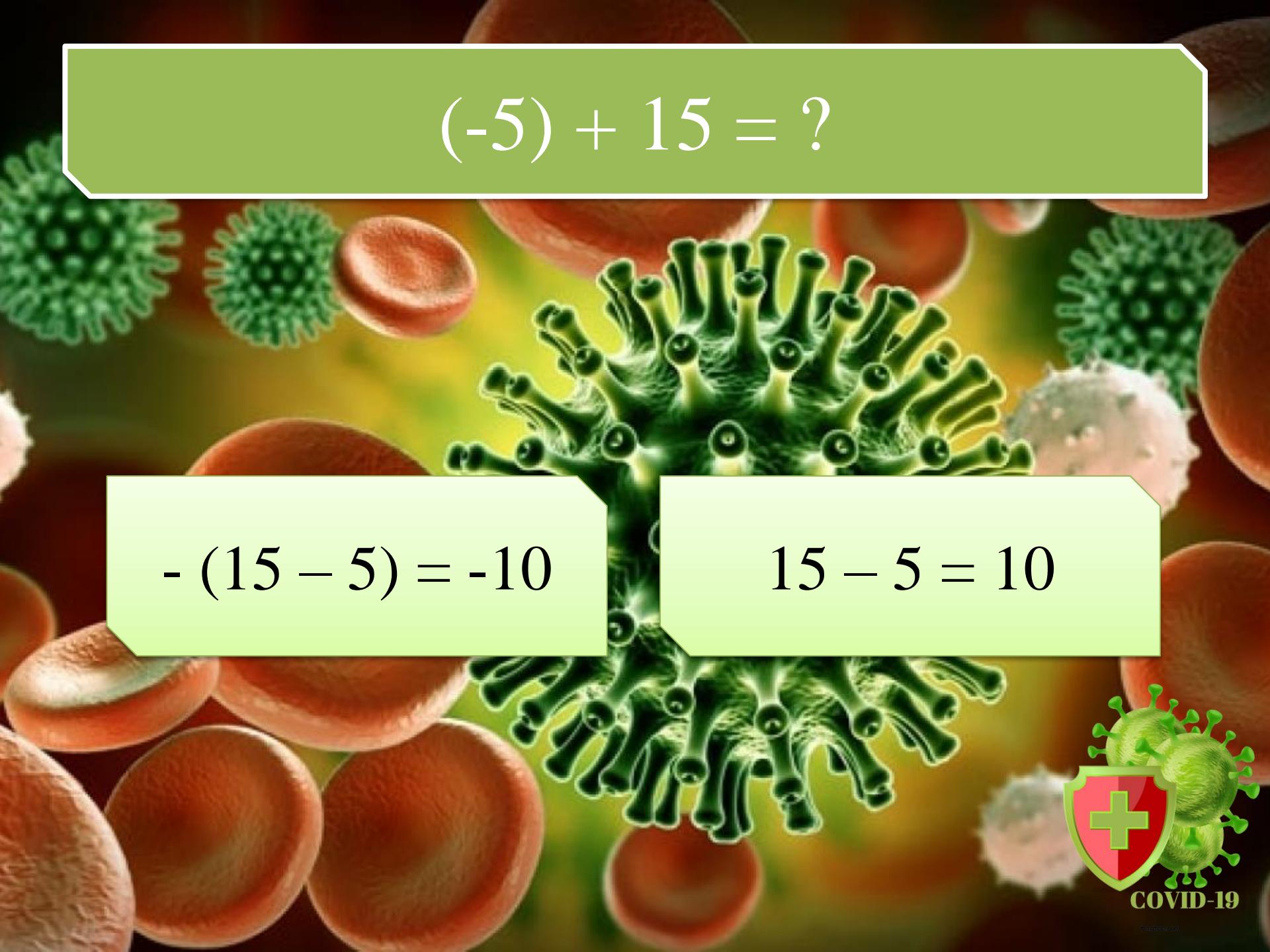
A background image showing a variety of blood cells, including red blood cells and white blood cells, along with several green, virus-like particles with protrusions.

$$4 + (-7) = ?$$

$$-(7 - 4) = -3$$

$$(7 - 4) = 3$$

$(-5) + 15 = ?$

$- (15 - 5) = -10$

$15 - 5 = 10$

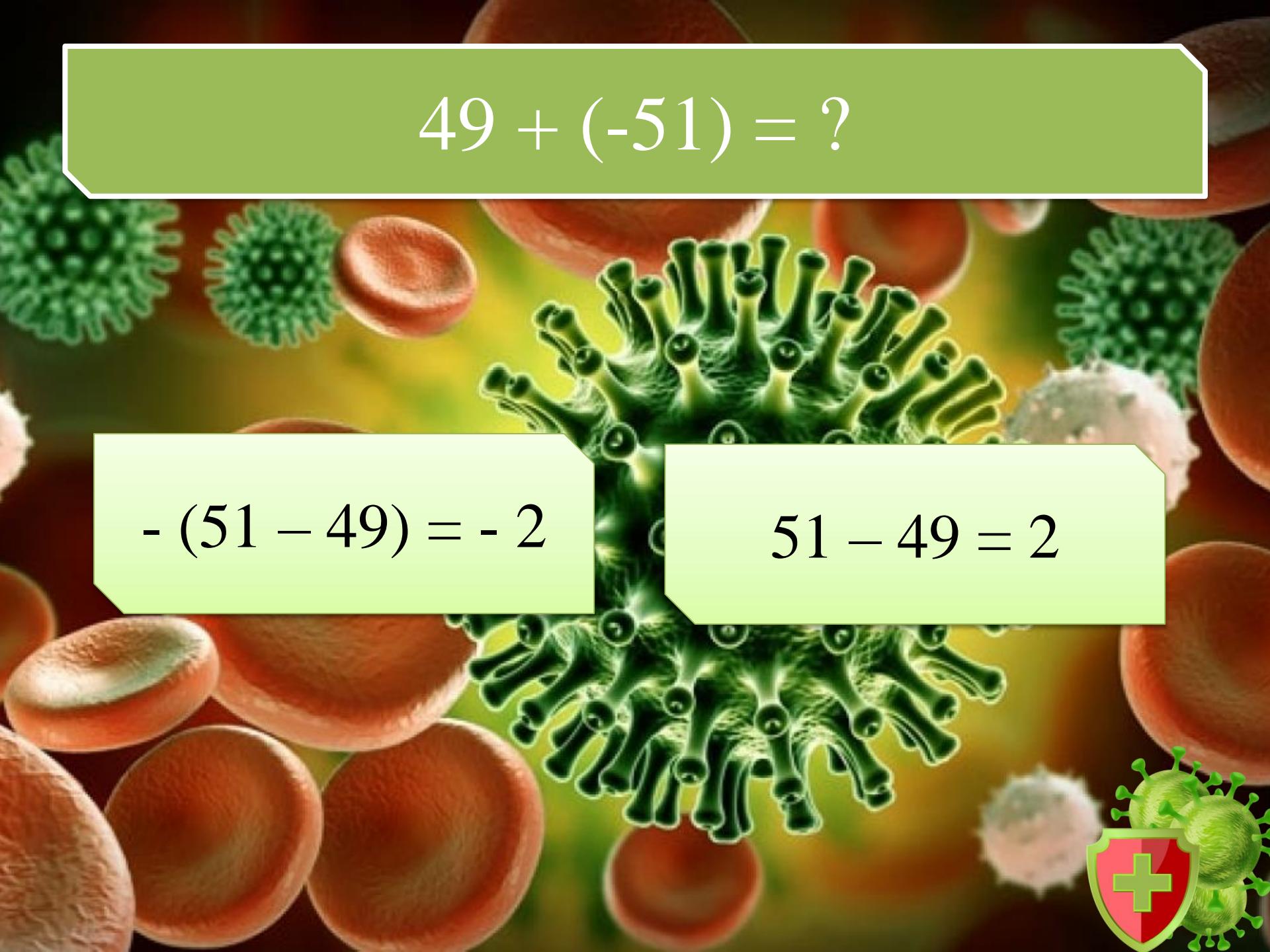

$$(-25) + 75 = ?$$

$$75 - 25 = 50$$

$$-(75 - 25) = -50$$

$$49 + (-51) = ?$$

$$- (51 - 49) = - 2$$

$$51 - 49 = 2$$

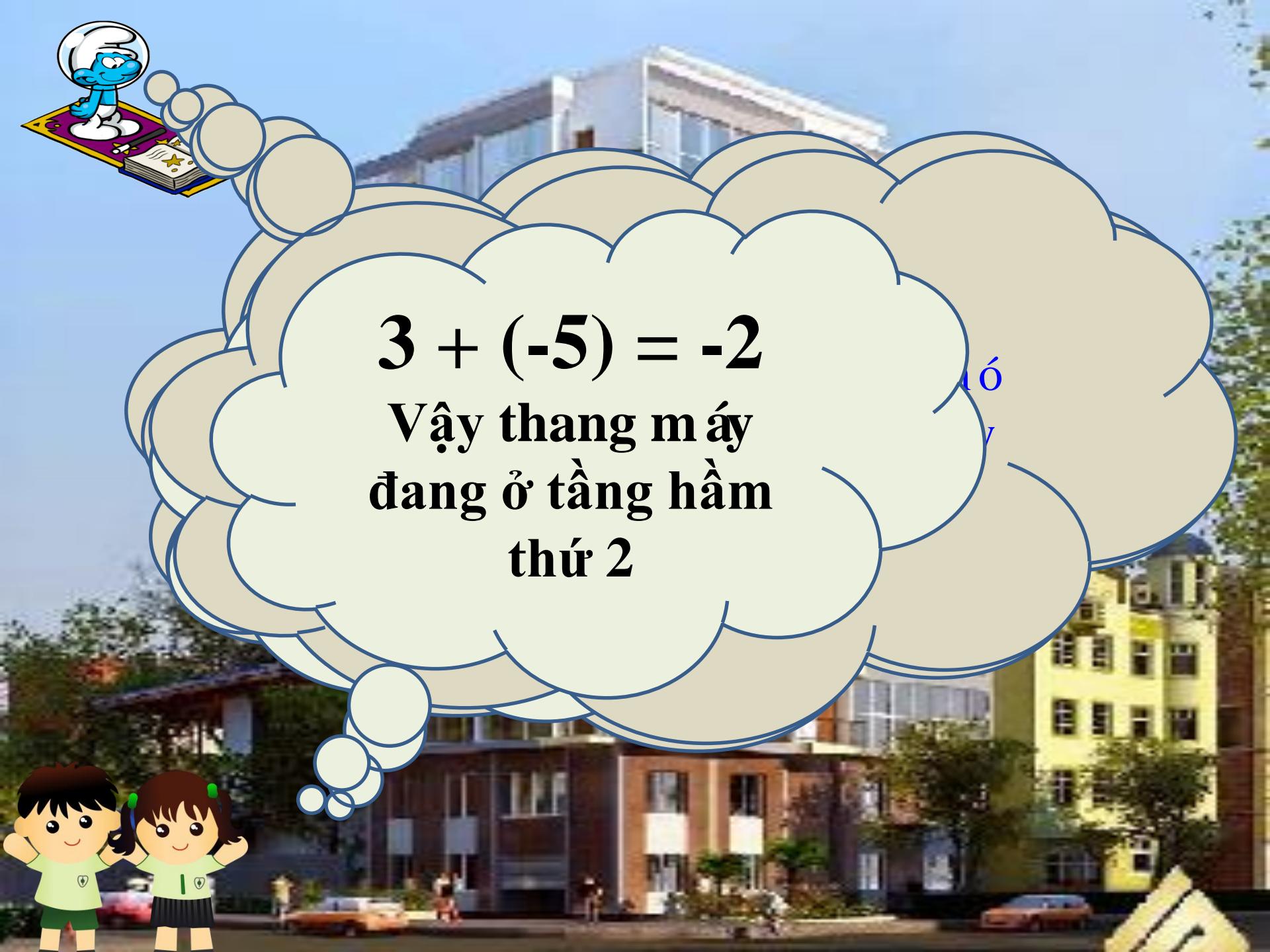

BẢO VỆ KHU PHỐ

Yeah!!!

Cảm ơn các bạn!!!

$$3 + (-5) = -2$$

Vậy thang máy
đang ở tầng hầm
thứ 2

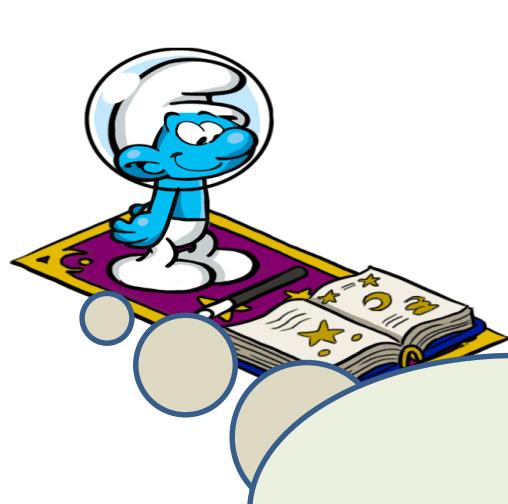
16

y

Một tràng pháo tay

Làm sao tớh được nhanh như
thế???

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

3. Tính chất của phép cộng

$$a/ (-1) + (-3) = (-3) + (-1) = - 4$$

$$b/ (-7) + (+6) = (+6) + (-7) = -1$$

$$a/ (-1) + (-1) = (-1) + (-1)$$

$$b/ (-7) + (+6) \text{ và } (+6) + (-7)$$

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

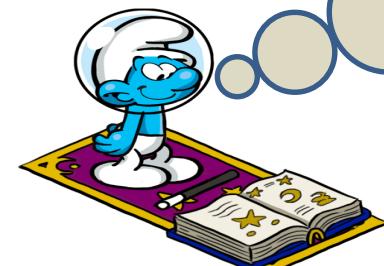
3. Tính chất của phép cộng

a/ Tính chất giao hoán:

$$a + b = b + a$$

Phép

Chú ý: $a + 0 = 0 + a = a$

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

$$\begin{aligned} [(-3) + 4] + 2 &= (-3) + (4 + 2) \\ &= [(-3) + 2] + 4 = 3 \end{aligned}$$

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

3. Tính chất của phép cộng

b/ Tính chất kết hợp:

$$(a + b) + c = a + (b + c)$$

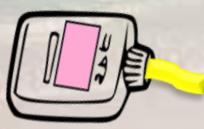
Chú ý: sgk/ trang 62

G i a i n h

Bãi biển
ta nhiều r

Chúng ta dọn
dẹp thâ n ào

Thực hiện các phép tính sau:

$$23 + (-77) + (-23) + 77$$

$$\begin{aligned} & 23 + (-77) + (-23) + 77 \\ &= [23 + (-23)] + [(-77) + 77] = 0 + 0 = 0 \end{aligned}$$

Thực hiện các phép tính sau: $(-2021) + 2022 + 22 + (-23)$

$$\begin{aligned} & (-2021) + 2022 + 22 + (-23) \\ &= [(-2021) + (-23)] + [2022 + 22] \\ &= (-2044) + 2044 = 0 \end{aligned}$$

Thực hiện các phép tính sau:

$$35 + (-42) + 75 + (-58)$$

$$\begin{aligned} & 35 + (-42) + 75 + (-58) \\ &= (35 + 75) + [(-42) + (-58)] \\ &= 110 + (-100) = 10 \end{aligned}$$

Yeah!!!
Bãi biển
đẹp quá!

Nhiệt độ trong phòng ướp lạnh đang là 3°C , bác Việt vặn nút điều chỉnh giảm 8°C . Em hãy tính xem nhiệt độ sau khi giảm là bao nhiêu độ C?

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

4. Phép trừ hai số nguyên

$$5 - 2 = 5 + (-2) = 3$$

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

4. Phép trừ hai số nguyên

Muốn **trừ** số nguyên a
cho số nguyên b , ta
cộng số a với **số đối**
của b .

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

4. Phép trừ hai số nguyên

Muốn **trừ** số nguyên a cho số nguyên b , ta **cộng** số a với **số đối** của b .

Chú ý:

- ✓ Cho hai số nguyên a và b . Ta gọi $a - b$ là hiệu của a và b (a được gọi là số bị trừ, b là số trừ).
- ✓ Phép trừ luôn thực hiện được trong tập hợp số nguyên.

**Do b ác Việt giảm nhiệt độ đ i
8°C n ên ta l à ph ép trù:**

$$3 - 8 = 3 + (-8) = -(8 - 3) = -5$$

**V ậy nhiệt độ trong phòng
ướp lạnh sau khi giảm l à -5°C**

youcanuse.com/creativem

CỨU LÂY CÁ VOI

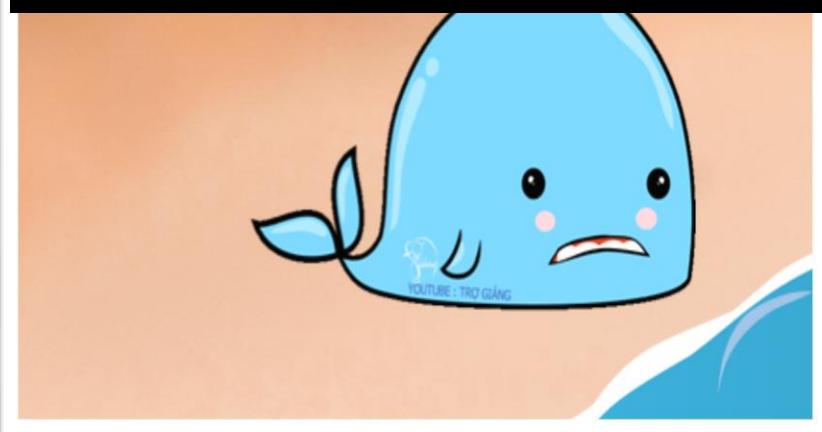
Đêm qua, một cơn bão lớn đã xảy ra nơi vùng biển của chú voi

Một đám mây mưa húra sê giúp chú nếu có người giải được câu đố của mây mưa

Còn bão đã cuốn chú voi đi xa và sáng dậy chú bị mắc cạn trên bờ biển

Các em trả lời thật
đúng để giúp chú cá
voi tội nghiệp về nhà
nhé !

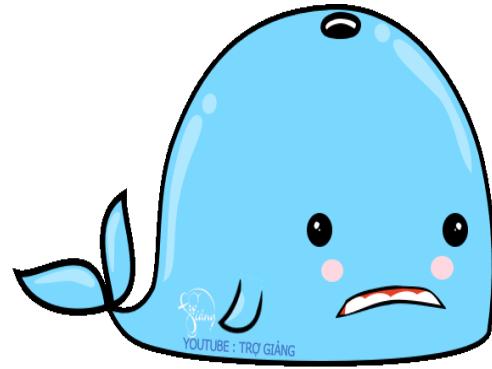

Có 5 câu hỏi, mỗi câu trả lời đúng thì mưa sẽ đổ xuống và nước biển dâng lên, hoàn thành xong 5 câu sẽ cứu được cá voi.

Chú ý vì đây là trò chơi nhân văn nên học sinh không trả lời được thì mời bạn học sinh khác trả lời cho đến khi có đáp án đúng. Vì nhiệm vụ là cùng giúp nhau giải cứu cá voi nên việc bỏ qua câu hỏi thì ý nghĩa giáo dục không tốt.

Thực hiện phép tính:

$$6 - 9 = ?$$

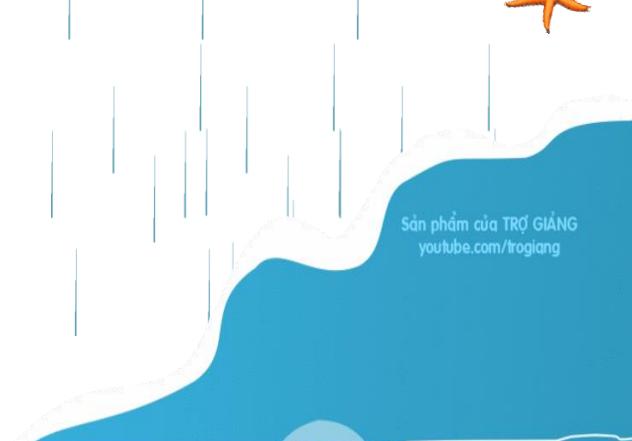

CƠN MƯA SỐ 1

...

$$\begin{aligned}6 - 9 &= 6 + (-9) \\&= - (9 - 6) = -3\end{aligned}$$

YOUTUBE : TRỞ GIÁNG

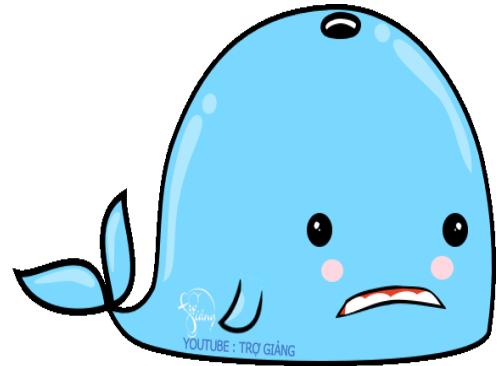
Sản phẩm của TRỞ GIÁNG
youtube.com/trogiang

Thực hiện phép tính:

$$23 - (-12) = ?$$

$$\begin{aligned}23 - (-12) \\= 23 + 12 = 35\end{aligned}$$

YOUTUBE : TRỢ GIÁNG

CƠN MƯA SỐ 2

...

Sản phẩm của TRỢ GIÁNG
youtube.com/trogiang

Thực hiện phép tính:

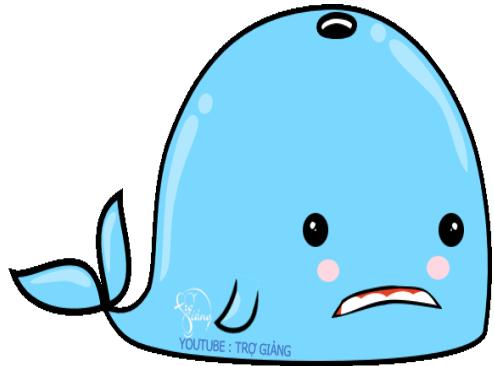
$$(-35) - (-60) = ?$$

$$(-35) - (-60)$$

$$= (-35) + 60$$

$$= 60 - 35 = 25$$

YOUTUBE : TRƠ GIĂNG

Sản phẩm của TRƠ GIĂNG
youtube.com/trogiang

CƠN MƯA SỐ 3

...

Thực hiện phép tính:
 $(- 47) - 53 = ?$

$$(- 47) - 53 = (-47) + (-53)$$
$$= - (47 + 53) = - 100$$

CƠN MƯA SỐ 4

...

Sản phẩm của TRỌ GIÁNG
youtube.com/trogiang

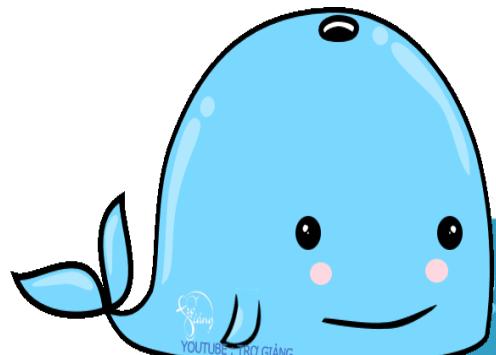
YOUTUBE : TRỌ GIÁNG

Thực hiện phép tính:
 $(- 43) - (- 43) = ?$

$(- 43) - (- 43)$
 $= (- 43) + 43 = 0$

CƠN MƯA CUỐI

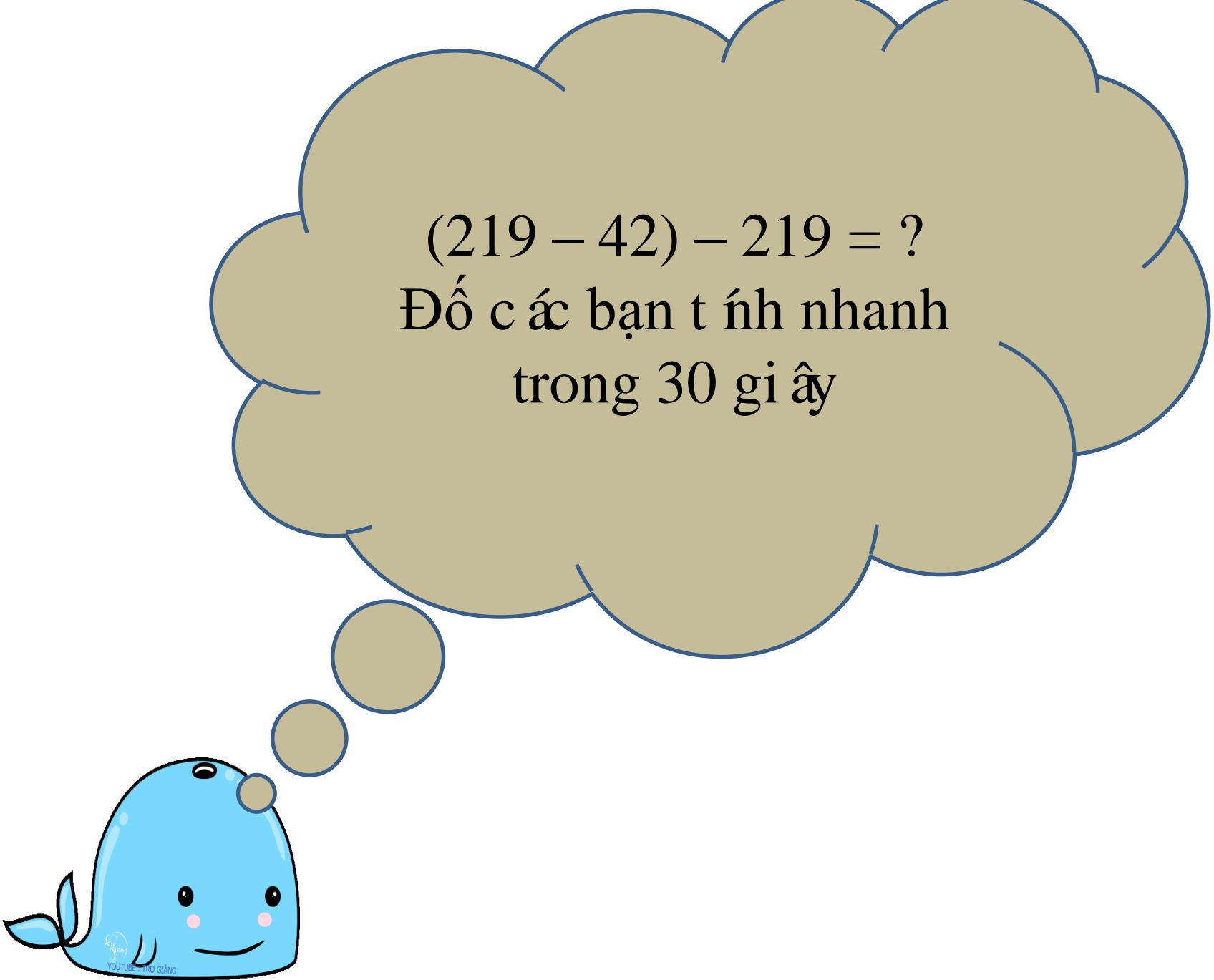
...

YOUTUBE : TRỢ GIẢNG
<https://www.youtube.com/trogiang>

Cảm ơn các bạn thật nhiều!
Các bạn giỏi quá đi!

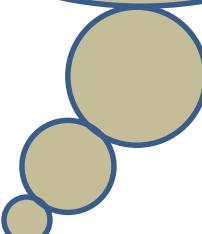
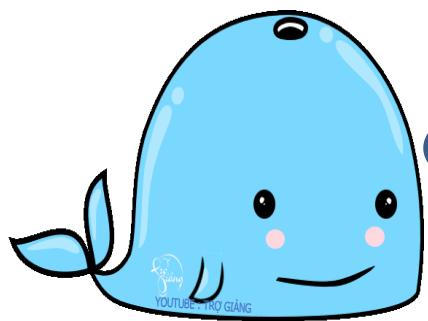
$(219 - 42) - 219 = ?$
Đố các bạn tính nhanh
trong 30 giây

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

5. Quy tắc dấu ngoặc

$$-(4 + 7) = (-4 - 7) = -11$$

$$-(12 - 25) = (-12 + 25) = 13$$

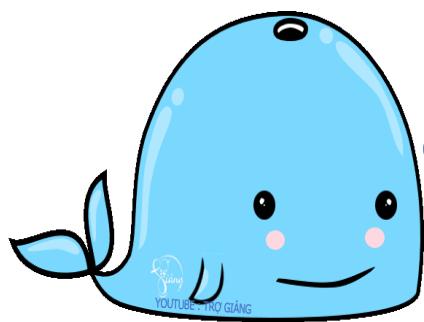

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

5. Quy tắc dấu ngoặc

Khi bỏ dấu ngoặc, nếu đẳng
trước dấu ngoặc có dấu “+”
thì vẫn **giữ nguyên dấu** của
các số hạng trong ngoặc

$$+(a + b - c) = a + b - c$$

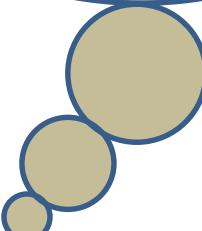
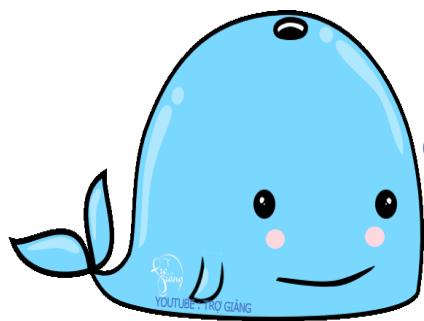

BÀI 3: PHÉP CỘNG VÀ PHÉP TRỪ HAI SỐ NGUYÊN

5. Quy tắc dấu ngoặc

Khi bỏ dấu ngoặc, nếu đẳng
trước dấu ngoặc có dấu “-”
thì phải **đổi dấu** tất cả các số
hạng trong ngoặc.

$$- (a + b - c) = - a - b + c$$

Trò chơi tưới hoa

Mình tưới chậu
hoa nào đây?

Bỏ dấu ngoặc rồi tính:

$$(36 + 6) + (10 - 36 - 6)$$

$$\begin{aligned}(36 + 6) + (10 - 36 - 6) \\= 36 + 6 + 10 - 36 - 6 \\= 36 - 36 + 6 - 6 + 10 = 10\end{aligned}$$

Bỏ dấu ngoặc rồi tính:
 $(219 - 42) - 219 = ?$

$$\begin{aligned}(219 - 42) - 219 \\= 219 - 219 - 42 = - 42\end{aligned}$$

Bỏ dấu ngoặc rồi tính:

$$(77 + 22 - 65) - (67 + 12 - 75)$$

$$\begin{aligned}&= 77 + 22 - 65 - 67 - 12 + 75 \\&= 77 - 67 + 22 - 12 - 65 + 75 \\&= 10 + 10 + 10 = 30\end{aligned}$$

Bỏ dấu ngoặc rồi tính:

$$-(-21 + 43 + 7) - (11 - 53 - 17)$$

$$\begin{aligned} &= 21 - 43 - 7 - 11 + 53 + 17 \\ &= 21 - 11 - 43 + 53 - 7 + 17 \\ &= 10 + 10 + 10 = 30 \end{aligned}$$

Cộng hai số
nguyên âm
 $(-5) + (-15) = -20$

Tính chất giao
hoán: $a + b = b + a$

Tính chất kết hợp:
 $(a + b) + c = a + (b + c)$

Phép trừ hai số nguyên: $24 - 34 = -(34 - 24) = -10$

Tính chất của
phép cộng

Cộng hai số
nguyên cùng dấu

Cộng hai số
nguyên dương
 $21 + 9 = 30$

Phép cộng, phép trừ số nguyên

Cộng hai số
nguyên khác dấu

Qui tắc dấu ngoặc

Cộng hai số
nguyên khác dấu
không đối nhau
 $(-18) + 8 = -10$

Cộng hai số đối
nhau: $9 + (-9) = 0$

Có dấu "+" đằng
trước: giữ nguyên dấu

Có dấu "-" đằng
trước: thay đổi dấu

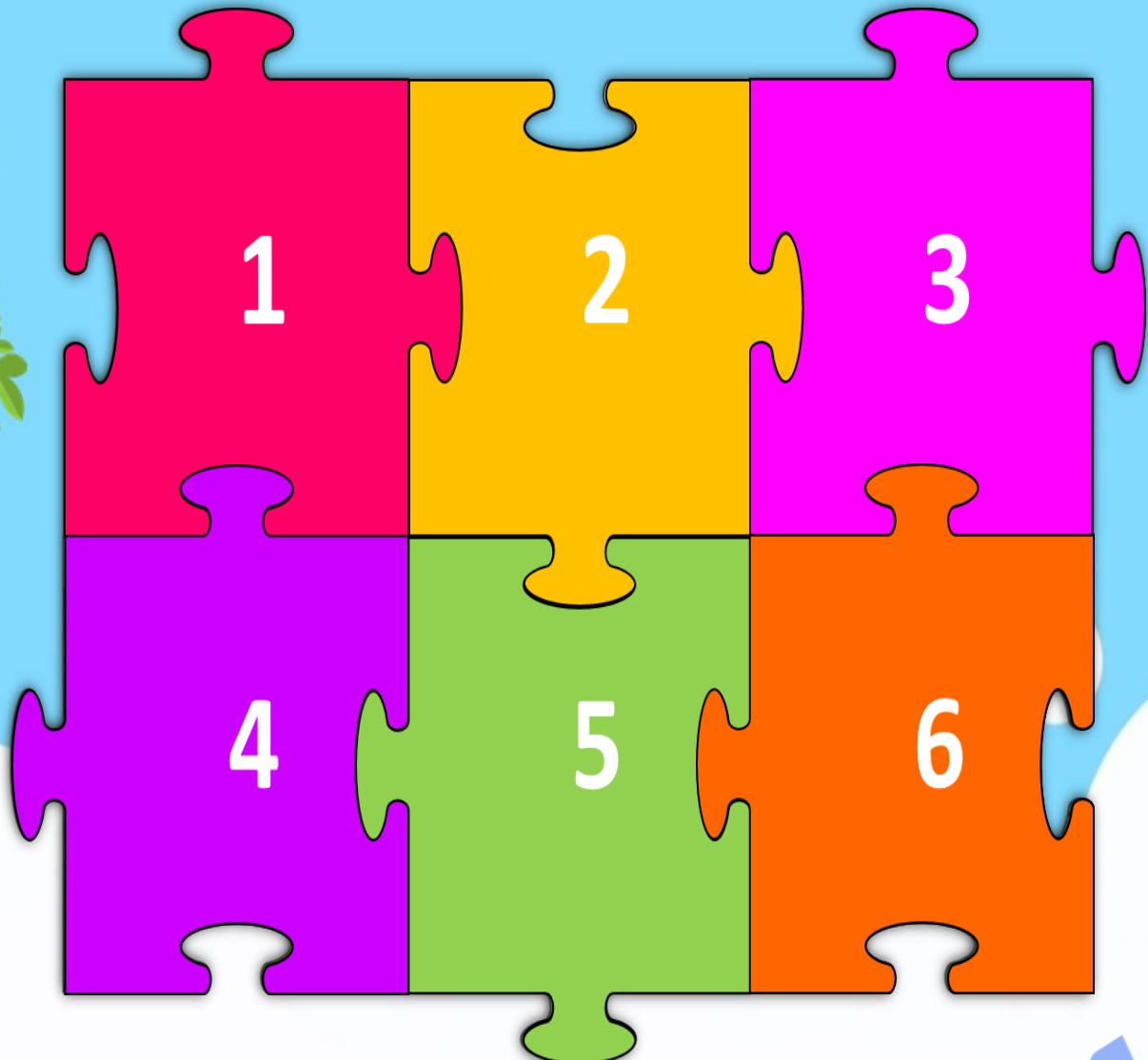

LUYỆN TẬP

Bài 1: Không thực hiện phép tính, tìm dấu tích hợp thay cho dấu ? ở bảng sau:

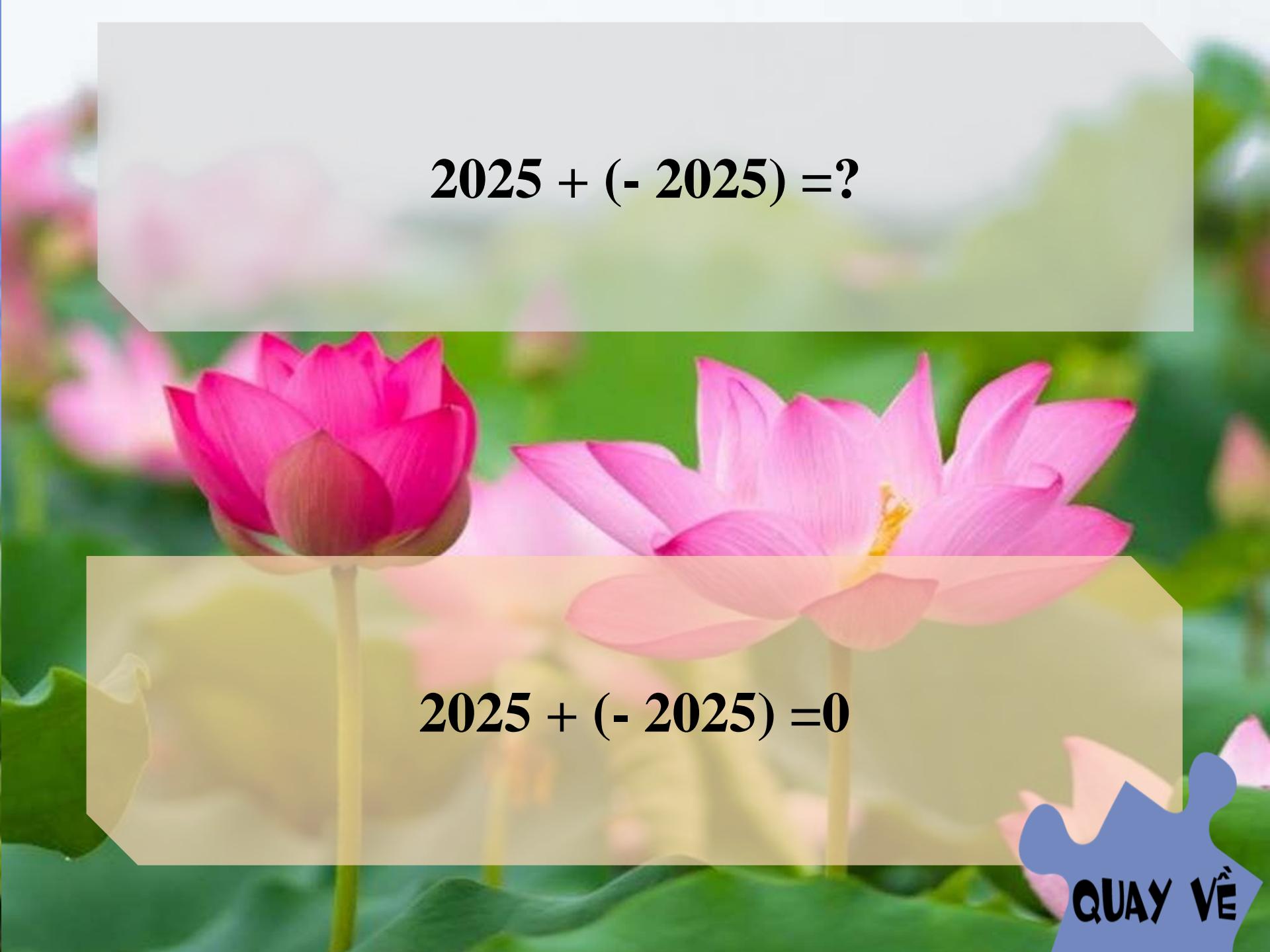
a	b	Dấu của $(a + b)$
25	46	+
-51	-37	-
-234	112	-
2027	-2021	+

TRÒ CHƠI

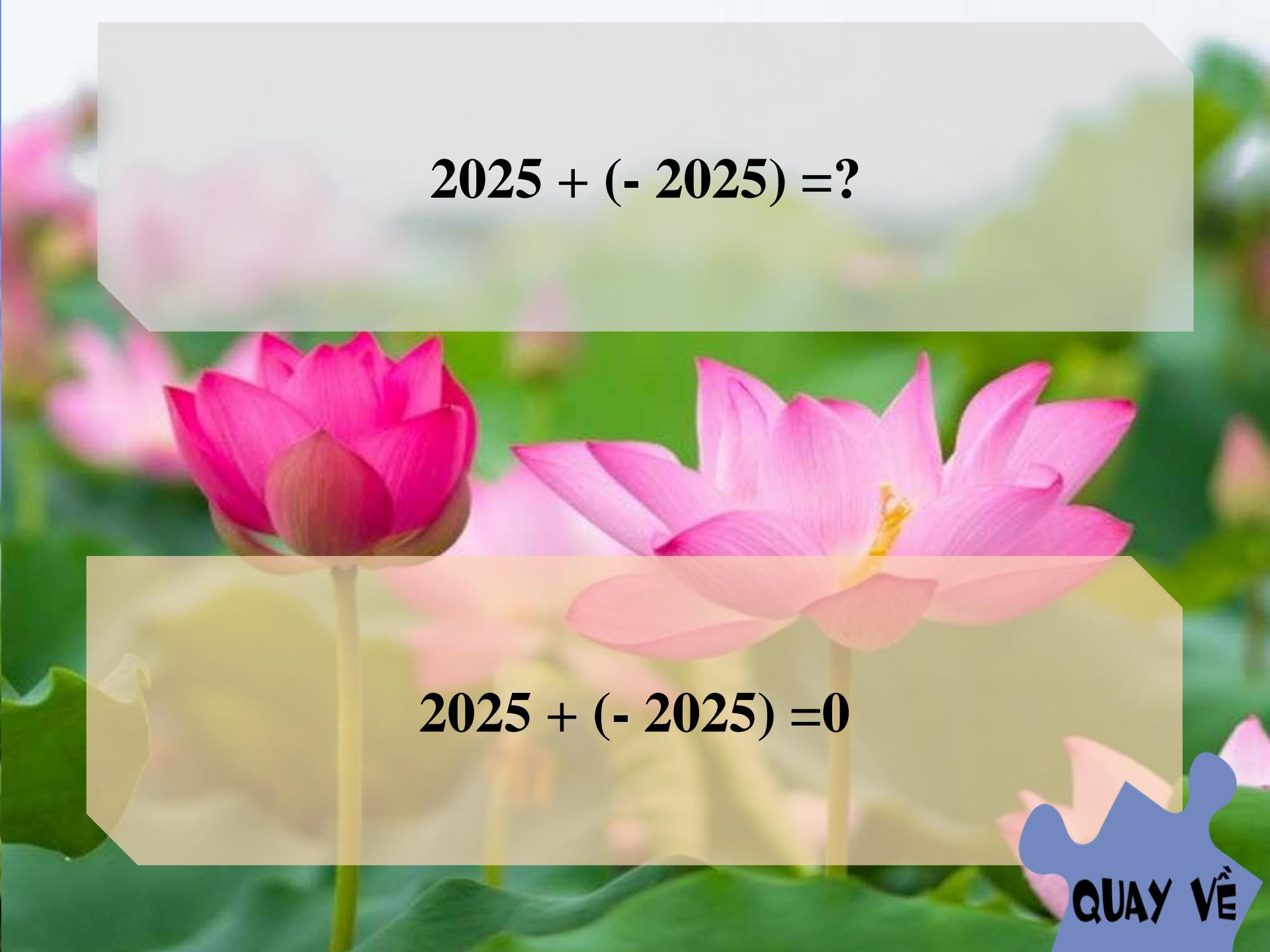

design by

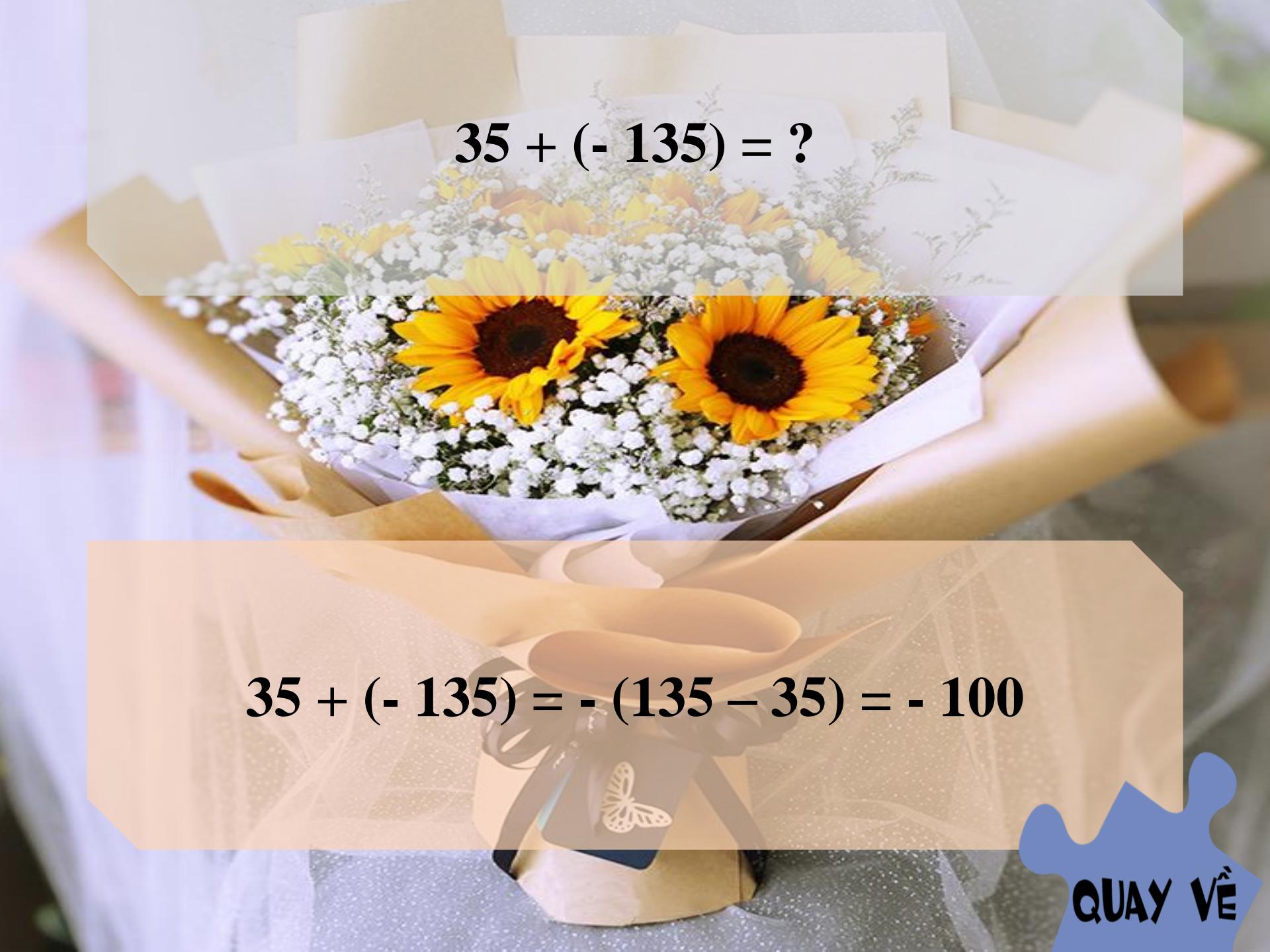
$2025 + (-2025) = ?$

$2025 + (-2025) = 0$

QUAY VỀ

$$35 + (-135) = ?$$

$$35 + (-135) = - (135 - 35) = -100$$

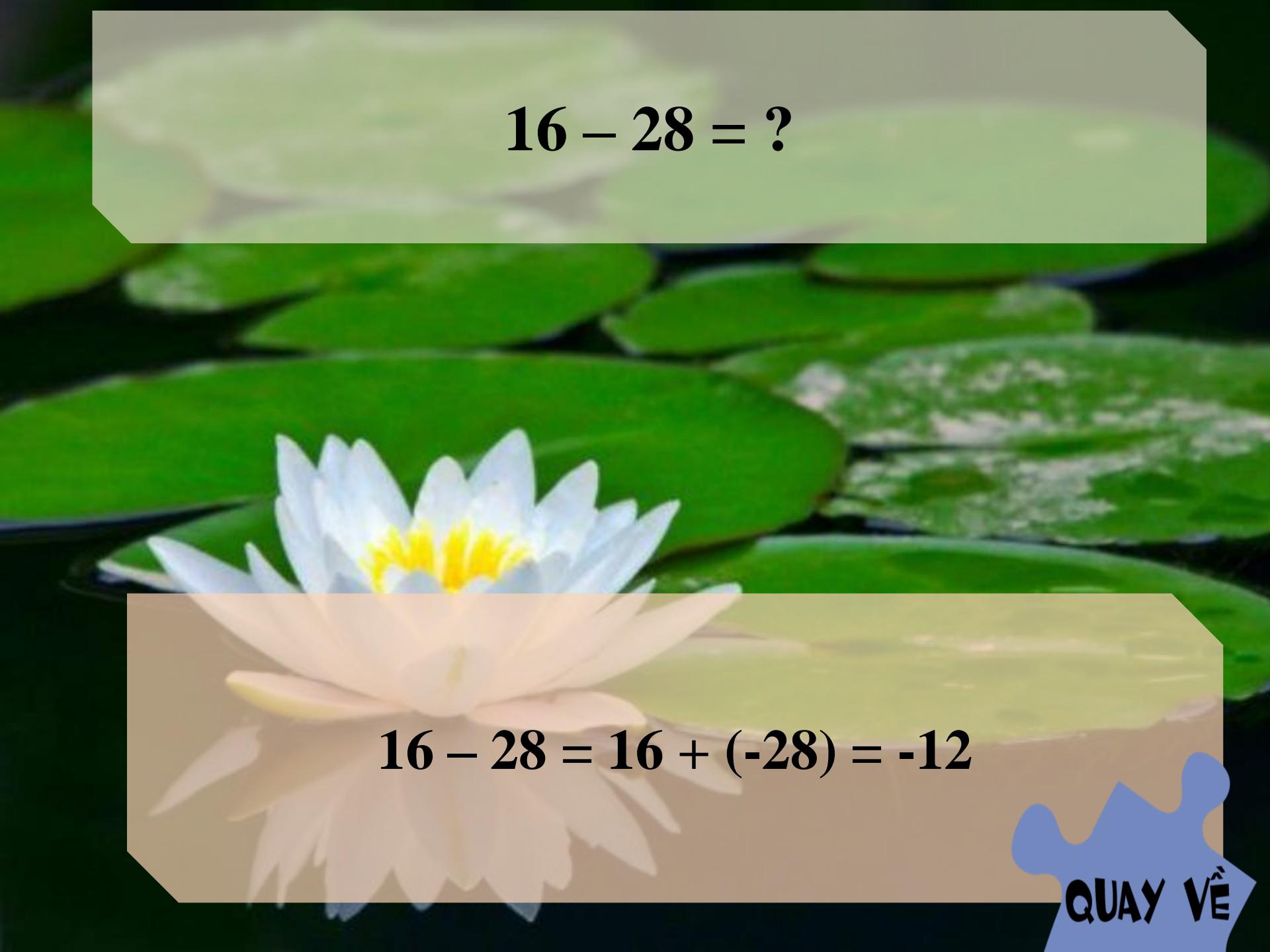
QUAY VỀ

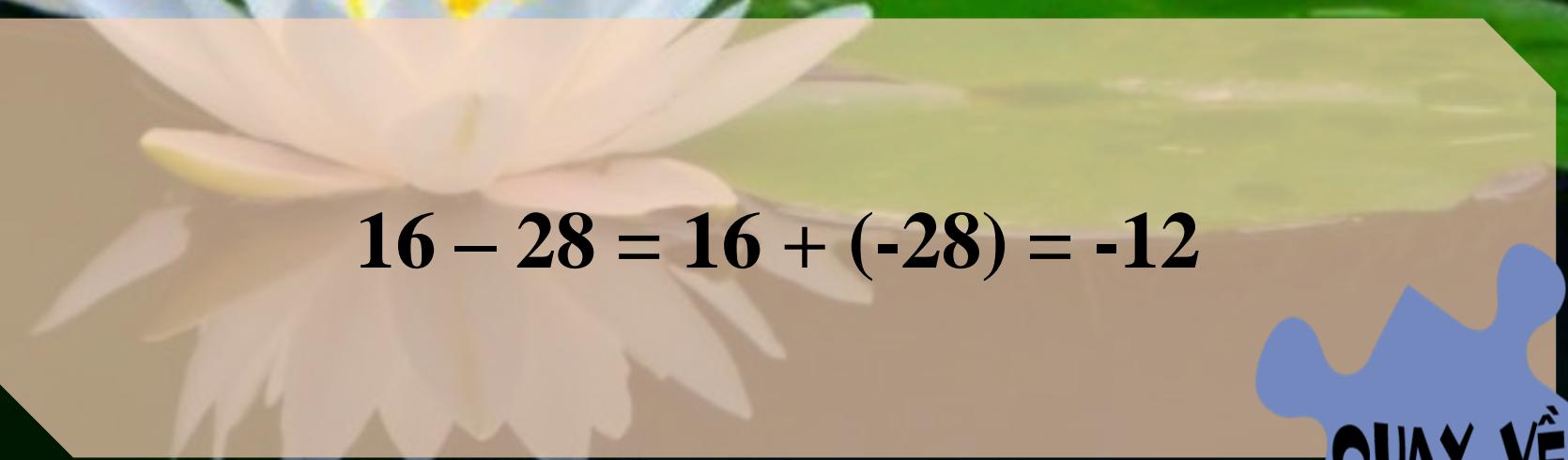
Một chiếc tàu ngầm đang ở độ sâu 20m, tàu tiếp tục lặn thêm 15m nữa. Hỏi khi đó, tàu ngầm ở độ sâu là bao nhiêu mét?

$$(-20) + (-15) = -35$$

Vậy tàu ngầm ở độ sâu 35m

QUAY VỀ

 $16 - 28 = ?$

 $16 - 28 = 16 + (-28) = -12$

QUAY VỀ

$$S = (45 - 3756) + 3756 = ?$$

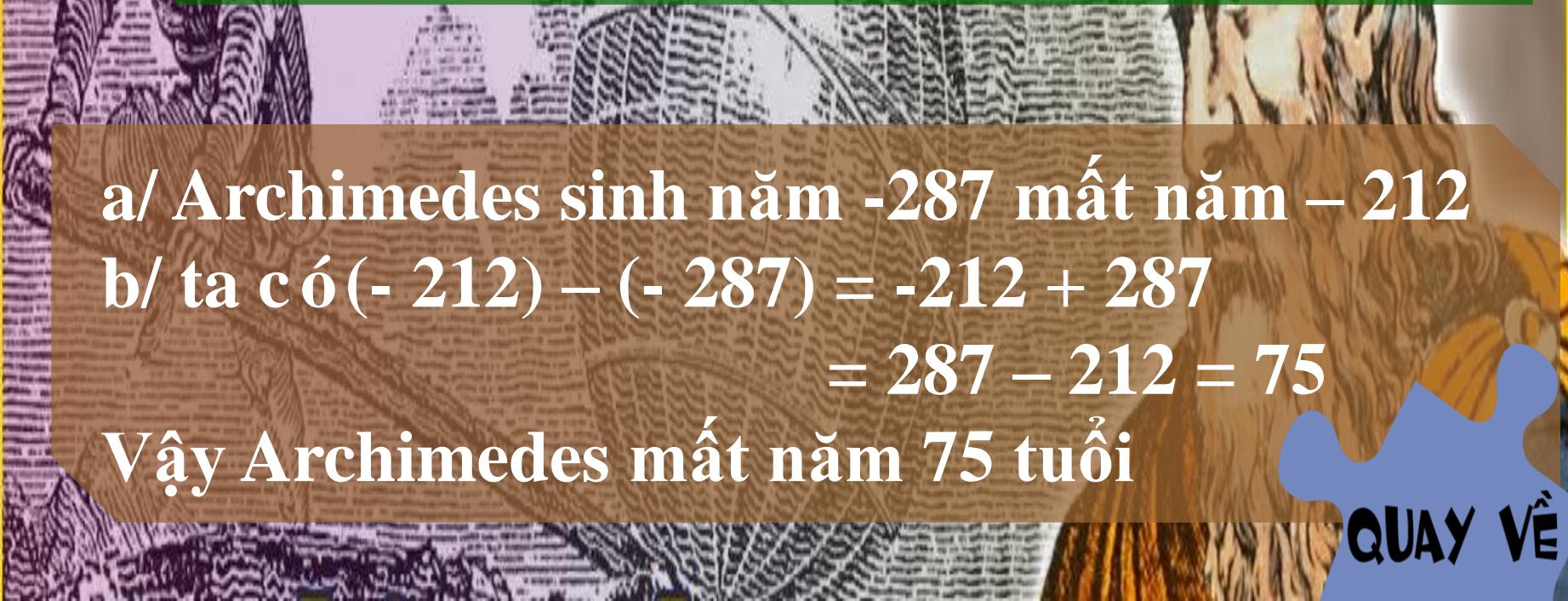
$$\begin{aligned} S &= (45 - 3756) + 3756 \\ &= 45 - 3756 + 3756 = 45 \end{aligned}$$

QUAY VỀ

Archimedes (Ác – si – mét) là bác học người Hi Lạp, ông sinh năm 287 TCN và mất năm 212 TCN.

- a/ Hãy dùng số nguyên âm để ghi năm sinh, năm mất của Archimedes
- b/ Cho biết Archimedes mất năm bao nhiêu tuổi?

$$\begin{aligned} \text{a/ Archimedes sinh năm } & -287 \text{ mất năm } -212 \\ \text{b/ ta có } (-212) - (-287) &= -212 + 287 \\ &= 287 - 212 = 75 \end{aligned}$$

Vậy Archimedes mất năm 75 tuổi

QUAY VỀ

HƯỚNG DẪN VỀ NHÀ

- Xem lại các bài đã giải.
- Làm bài tập còn lại trong sgk.

CHÚC CÁC EM HỌC TỐT

Thank You

#191043244